

Reclasseringstoezicht

Zijn er mogelijkheden tot het uitbreiden van de controlemiddelen die worden ingezet tijdens de controle van de bijzondere voorwaarden?

Bijlagen



Bron: Reclassering Nederland

Auteur: Karen Bruin
Studentnummer: 9960213
Juridische Hogeschool Avans-Fontys te Tilburg

Eindhoven, januari 2008

Reclasseringstoezicht

Zijn er mogelijkheden tot het uitbreiden van de controlemiddelen die worden ingezet tijdens de controle van de bijzondere voorwaarden?

Bijlagen

Auteur: Karen Bruin
Studentnummer: 9960213
Juridische Hogeschool Avans-Fontys te Tilburg

Stageperiode: 8 september tot en met 12 december 2008
Stageverlener: Stichting Reclassering Nederland regio 's-Hertogenbosch
Afstudeermentor: Mw. drs. E. van Geffen
Eerste afstudeerdocent: Dhr. mr. B. Kratsborn
Tweede afstudeerdocent: Mw. mr. P. Peters

Eindhoven, januari 2009

Inhoudsopgaven

Bijlage 1 Informatie over RISC	4
Bijlage 2 Overzicht RISC-score en intensiviteit controle	6
Bijlage 3 Voorbeeld plan van aanpak	7
Bijlage 4 Voorbeeld toezichtovereenkomst	8
Bijlage 5 Voorbeeld toezichtevaluatie	9
Bijlage 6 Elektronische Controle	11
Bijlage 7 Enquête toezichthouders	13
Bijlage 8 Protocol Agressie & Geweld en nazorg Reclassering Nederland	14
Bijlage 9 Privacyreglement Reclassering Nederland	18
Bijlage 10 Protocol urinecontrole	27
Bijlage 11 GPS	28
Bijlage 12 Schema 1 Inzet controlemiddelen naar aanleiding van het bestuderen van toezichtevaluaties Schema 2 Inzet controlemiddelen naar aanleiding van de resultaten uit de enquête Schema 3 Aanbevelingen naar aanleiding van de enquête	30

Bijlage 1 Informatie over RISc

RISc

RISc (Recidive Inschattingen Schalen) is een diagnostisch instrument van de reclassering dat duidelijk maakt in welke mate er sprake is van risico op recidive, welke factoren de kans op recidive vergroten én welke interventies nodig zijn om deze kans te verkleinen.

De RISc is in 2004 toegevoegd aan het instrumentarium van de drie reclasseringsorganisaties, Reclassering Nederland, Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering en Stichting Verslavingsreclassering GGZ (3RO). Met de ingebruikname werd een grote stap vooruit gezet voor de hele strafrechtsketen. Zo legt RISc een wetenschappelijke basis onder onderzoek of advies voor Openbaar Ministerie, Rechterlijke Macht of gevangeniswezen. De invoering en de doorontwikkeling van RISc maken deel uit van een ontwikkeling bij de 3RO waarin professionalisering centraal staat. Ook het herzien van het aanbod gedragsinterventies en de invoering van de QuickScan behoren hiertoe.

Wat is RISc?

RISc is een diagnostisch instrument dat duidelijk maakt in welke mate er sprake is van risico op recidive. Met RISc kan de reclasseringswerker beoordelen welke zogeheten criminogene factoren bij een dader/ verdachte de kans op recidive vergroten en grond daarvan geeft RISc uitsluitsel over welke interventies nodig zijn om de recidivekans te verkleinen. RISc richt zich niet alleen op problemen en tekorten van een dader/ verdachte, het instrument werpt ook licht op iemands mogelijkheden om zijn gedrag te veranderen.

In feite beantwoordt RISc cruciale vragen als:

- Hoe groot is de kans op recidive? En: hoe groot is het gevaarsrisico voor anderen, de dader/ verdachte zelf of diens directe omgeving?
- Welke criminogene factoren spelen een rol? Op welke leefgebieden is er bij de dader/ verdachte sprake van sterk aanwezige criminogene factoren?
- Hebben interventies bij de dader/ verdachte zin? Staat hij ervoor open of kan hij hiertoe worden aangezet?

Hoe is RISc opgebouwd?

RISc kent drie niveaus:

Niveau 1: Basisdiagnostiek (verplicht)

Op basis van dossierinformatie en een gesprek met de dader/ verdachte worden dertien schalen ingevuld. De dertien schalen hebben betrekking op twaalf criminogene factoren en een restschaal:

1. Delictgeschiedenis
2. Huidig delict
3. Huisvesting en wonen
4. Opleiding, werk en leren
5. Inkomen en omgaan met werk
6. Relaties met partner/gezin
7. Relaties met vrienden
8. Drugsgebruik
9. Alcoholgebruik
10. Emotioneel welzijn
11. Denkpatronen, gedrag en vaardigheden
12. Houding

13. Aanvullende informatie

Elke schaal is opgebouwd uit een aantal items die gescoord worden. Dit leidt tot een profiel met een algemene inschatting van de recidivekans, de mate waarin een criminogene factor aanwezig is en of deze factor bijdraagt aan de recidivekans. Daarnaast vult de verdachte/ dader een zelfrapportage in. Hij kan hierin aangeven hoe hij tegen de eigen problematiek aankijkt en in hoeverre hij gemotiveerd is hier iets aan te doen.

Niveau 2: Verdiepingsdiagnostiek (niet verplicht)

Soms is verdiepingsdiagnostiek geboden. Hierbij wordt voor één of meer criminogene factoren een nadere diagnose gesteld. Dit kan uitgevoerd worden door bijvoorbeeld een gedragsdeskundige of met een daarop toegespitst instrument. Aan verdiepingsdiagnostiek ligt altijd een specifieke vraagstelling (hypothese) ten grondslag. Bij de criminogene factoren verslaving en psychiatrische problematiek is RISC een eerste screening. Vaak zal hierbij verdiepingsdiagnostiek nodig zijn.

Niveau 3: Indicatiestelling

Dit is een conclusie omtrent de noodzakelijke interventies en activiteiten ter verkleining van de recidivekans. Dit betreft zowel interventies voor gedragsverandering als risicomanagement.

Na de afname van RISC

Op grond van de conclusies uit de indicatiestelling wordt een advies uitgebracht aan de opdrachtgever en/ of een plan van aanpak opgesteld in het kader van een toezicht. In dat plan staat welke acties de reclassering gaat uitvoeren om het gedrag te veranderen. Soms wordt in het plan ook verwezen naar andere (bijvoorbeeld hulpverlenende) instanties. Dit alles met als doel herhaling van strafbaar gedrag te voorkomen of de risico's te beperken.

In de rapportage of het plan van aanpak worden doelen benoemd, uitgaand van het delictgedrag (recidive- en gevaarsrisico), de risico-inschatting (op basis van de criminogene factoren), de middelen (welke interventies), de uitvoerbaarheid, het tijdpad, de evaluatiemomenten en de beoogde resultaten.

Soms wordt RISC na verloop van tijd opnieuw afgenomen (herdiagnose) om te toetsen in hoeverre interventies hebben geleid tot verandering. Een herdiagnose kan ook zinvol zijn als de omstandigheden van de dader wezenlijk zijn veranderd. Uitgangspunt is in beginsel dat een herhalingsdiagnose met RISC nodig is negen maanden na de vorige afname van het instrument of zoveel eerder als noodzakelijk door specifieke omstandigheden.

Aanvullen, niet invullen

Het RISC-instrument is geen invuloefening, maar een aanvulling op de expertise van de reclasseringswerker. Het ondersteunt bij de gedachtebepaling en beoordeling. De conclusies worden getoetst bij collega-professionals. Deze toetsing is richtinggevend voor het handelen van de reclasseringswerker. Uiteindelijk geven zijn kennis en kunde de doorslag. Daarnaast maakt RISC het mogelijk beoordelingen van werkers met elkaar te vergelijken: een belangrijke bouwsteen voor de verdere professionalisering van het reclasseringswerk.

Doorontwikkeling RISC

Het instrument wordt verder ontwikkeld op basis van ervaringsgegevens en voortschrijdend inzicht. Bovendien zal het werken met RISC gegevens voor verder onderzoek opleveren, naar betrouwbaarheid en validiteit. Dat onderzoek komt de effectiviteit van het reclasseringswerk ten goede. Dit alles met één centraal doel: een veiligere maatschappij door het verminderen van recidive.

Bron: Reclassering Nederland, Media & Communicatie, januari 2007.

Bijlage 2 Overzicht RISC-score en intensiviteit controle

Categorie	Begeleiding	Controle
Laag	Wekelijks face-to-face contact gedurende 1 maand; aansluitend t/m maand 6 minimaal iedere 2 weken een contact: 1 x face-to-face en 1 x telefonisch (kan ook met iemand uit netwerk of hulpverlening, behandelaar of politie); Vanaf maand 7 minimaal 1 x per maand contact met cliënt	Geen/weinig (minder dan maandelijkse controle of controle slechts onderdeel van het begeleidingscontact).
Midden	Wekelijks contact gedurende 2 maanden, waarvan minimaal 4 face-to-face contacten (kan ook huisbezoek zijn); Aansluitend minimaal iedere 2 weken een contact, waarvan minimaal per maand 1 x face-to-face met cliënt en 1 x telefonisch (kan ook met iemand uit netwerk, hulpverlening, behandelaar of politie)	Tweewekelijkse controle-inspanning
Hoog	Zolang de score 'hoog' van toepassing is: wekelijks contact, waarvan minimaal 12 face-to-face (kan ook huisbezoek zijn) per periode van 6 maanden	Specifieke controle-inspanning (bijvoorbeeld EC) of tweewekelijkse controle-inspanning

Bron: Reclassering Nederland regio 's-Hertogenbosch, *Toezicht werkwijze 's-Hertogenbosch*, versie 5, 2008. p. 3.

Bijlage 3 Voorbeeld plan van aanpak

Toezichtplan

Datum
Toezichthoudende organisatie
Toezichthouder

Persoonsgegevens

CVS nummer
Naam
Voorna(a)m(en)
Geboortedatum
Geboorteland en -plaats
Adres
Postcode en woonplaats

Gegevens toezicht

Parketnummer
Vonnisdatum / Beschikking
Strafoplegger / opdrachtgever
Justitieel kader
Startdatum Toezicht
Einddatum Toezicht

Delict en criminogene/ risicofactoren

Inhoud vonnis, beschikking, kennisgeving of transactie

Wat is het doel/ zijn de doelen binnen het toezicht?

Wat is het professioneel oordeel?

Afspraken uit Rapport / Advies / RiSc

Worden er specifieke aanwijzingen gegeven en zo ja welke?

Bijlage 4 Voorbeeld toezichtovereenkomst

Toezichtovereenkomst

Aan de hand van de RISC werden de volgende doelen gesteld:

Lange termijn:

Korte termijn:

De middelen die worden ingezet om de gestelde doelen te realiseren en het tijdspad:

Bijvoorbeeld gedragsinterventies of (poliklinische) behandeling, de aandachtspunten in de begeleiding en de aspecten van controle. Geef daarbij aan wie uitvoert en hoe het tijdspad eruit ziet.

Voorwaarden

Typ hier de tekst uit het vonnis.

Aanwijzingen

U dient zich te houden aan.....

Typ hier de aanwijzingen (deze aanwijzingen houden verband met het delictgedrag)

Afspraken

- U kunt een geldig legitimatiebewijs overhandigen.
- U dient veranderingen in uw persoonlijke situatie door te geven (bijv. adres, werk, telefoon).
- U laat een telefoonnummer achter, zodat u bereikbaar bent.
- Indien u verhinderd bent dient u zich tijdig af te melden.
- Bij ziekte kan een arbo-dienst worden ingeschakeld.
- U bent tijdens de gesprekken niet onder invloed van drugs, alcohol e.d.
- *Vul hier nog evt. aanvullende afspraken in, die bijv. uit de RISC naar voren komen*

Contactfrequentie

Geef de contactfrequentie aan

Om bij derden noodzakelijke informatie op te vragen tekent u een 'Verklaring omtrent het inwinnen en verstrekken van persoonlijke gegevens'.

Indien tussentijds het accent in het toezicht naar het oordeel van de reclassering moet worden bijgesteld, zal een nieuwe overeenkomst opgesteld en ter ondertekening voorgelegd worden.

Plaats en datum,.....

Ondertekening

Ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze Overeenkomst toezicht en heeft hiervan een exemplaar ontvangen.

Bijlage 5 Voorbeeld toezichtevaluatie

Toeziachtevaluatie

CVS nummer
Cliëntnaam
Reclasseringswerker
Toeziichtmodaliteit
Delict(en)
Diagnose
Startdatum toezicht
Einddatum toezicht
Status evaluatie

Doel:

Aanleiding start toezicht

- *Het delict waarvoor toezicht werd opgelegd*
- *Het vonnis/de beschikking/kennisgeving, inclusief opgelegde (bijzondere) voorwaarden*

Gesignaleerde problematiek

Hier wordt de problematiek/criminogene factoren zoals uit RISc naar voren komt samengevat weergegeven

Recidiverisico en contactfrequentie

Conclusies over het recidiverisico uit RISc, het professionele oordeel en contactfrequentie

Doelstellingen op basis van plan van aanpak

Hier wordt het (eventueel al bijgestelde) PvA uit RISc overgenomen (zo SMART mogelijk)

Aanwijzingen en afspraken

Aanwijzingen:

Afspraken:

Middelen:

Welke activiteiten/programma's binnen het traject zijn uitgevoerd

Contactfrequentie en plaats van gespreksvoering met cliënt

Contacten met derden (referenten, sociaal netwerk, justitiemedewerkers, behandelaars enz.)

Controle activiteiten

Is afgeweken van het PvA en/of de in te zetten middelen (interventies) die n.a.v. RISc zijn opgesteld en zo ja, waarom

Methodische reflectie:

Nagegaan wordt welke taken centraal stonden in de afgelopen toezichtperiode

Op basis daarvan worden op minstens 1 taakgebied de reflectievragen (uit "Hulpmiddel bij methodische reflectie") behandeld, aangevuld met de reflectievragen uit deel 1-taak 6 van het hulpmiddel.

Motiveren

Interviewtechnieken

Resultaat

wat wel/ niet is gehaald in relatie tot de doelstelling

in welk stadium van de motivatiecyclus de cliënt zich bevindt bij aanvang en einde van de evaluatieperiode

Vervolg actie

Is het nodig de overeenkomst te herzien

Argumenten om al dan niet een herhalingsdiagnose RISc te laten uitvoeren en als deze moet worden uitgevoerd welke actie daarvoor is uitgezet

Welke bijstellingen in het PvA nodig zijn (inclusief contactfrequentie) en waarop de volgende toezichtperiode zich moet richten c.q. of het toezicht kan worden afgesloten.

Bijlage 6 Elektronische controle

Elektronische Controle

Elektronische Controle is de verzamelnaam voor de elektronische instrumenten die het reclasseringstoezicht ondersteunen. Hiermee kunnen onder toezicht gestelden worden 'gevolgd'. In de praktijk gaat het vooral om Radio Frequency Identification Device (RFID), ofwel: de **enkelband**. Reclassering Nederland test daarnaast in een aantal regio's Global Positioning System (**GPS**). De enkelband wordt hierbij gecombineerd met een satellietverbinding.

Waarom Elektronische Controle?

Elektronische Controle is geen bewakingsmiddel, maar een controle-instrument bij het toezicht. Met Elektronische Controle kunnen bijzondere voorwaarden die aan een verdachte of dader zijn opgelegd, worden gecontroleerd. Zoals een 'Gebiedsverbod'(straatverbod) of een 'Gebiedsgebod'(aanwezigheid thuis, opleiding, werk, behandeling). Dit zorgt ervoor dat de justitiabele niet opnieuw de fout ingaat. En dat de kans op recidive dus afneemt.

Verschil tussen enkelband en GPS

Als de onder toezicht gestelde een enkelband draagt, wordt er bij hem in huis een zogenoemde thuisunit geplaatst. De enkelband fungeert als zender en de thuisunit als ontvanger. De unit staat in verbinding met een alarmcentrale. Doordat het dagprogramma van de justitiabele is opgeslagen in de thuisunit, kan Reclassering Nederland zien of hij volgens planning wel/niet thuis is.

Bij GPS draagt de onder toezicht gestelde niet alleen een enkelband, maar buitenshuis ook een STaR-unit. Deze unit legt contact met satellieten en registreert tot op zo'n vijf meter nauwkeurig de verplaatsingen van de justitiabele. Daarom wordt GPS regelmatig geadviseerd en opgelegd bij de bijzondere voorwaarden 'Gebiedsverbod' en 'Gebiedsgebod'. Wanneer de onder toezicht gestelde zich in een verboden gebied begeeft, vindt registratie, alarmering en opvolging plaats.

Wanneer de enkelband?

Elektronische Controle met enkelband kan worden opgelegd:

- als bijzondere voorwaarde bij een schorsing van preventieve hechtenis;
- als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke veroordeling;
- als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke invrijheidstelling;
- ter vervanging van een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 6 tot 12 maanden. Dit is in combinatie met een werkstraf.

Daarnaast maakt de enkelbandcontrole deel uit van het penitentiair programma (PP). Tenzij het om een zogeheten basis-PP (van maximaal 8 weken) gaat.

Wie komt in aanmerking?

In principe kan de enkelband worden ingezet voor plegers van elke delictsoort. Bij een vonnis is dit mogelijk voor mensen met een gevangenisstraf tot 6 maanden onvoorwaardelijk. Gecombineerd met een werkstraf kan ook een celstraf van 6 tot 12 maanden worden vervangen. Binnen het penitentiair programma komt iedereen in aanmerking, die een celstraf vanaf 6 maanden onvoorwaardelijk heeft. Dit geldt niet voor tbs'ers met verpleging en personen die het land worden uitgezet. Andere voorwaarden zijn dat onder toezicht gestelden geschikte huisvesting hebben. Dat ze een goedgekeurde dagbesteding (opleiding, werk, behandeling) hebben van minimaal 26 uur per week. En dat ze een strafresistant hebben tussen de 4 weken en 12 maanden.

De procedure

In opdracht van de rechtbank of Dienst Justitiële Inrichtingen stelt de reclasseringswerker Advies een advies op over de verdachte of dader. Hierin zijn de resultaten verwerkt van de diagnose (RISc/QuickScan), de risicotaxatie en het (huis)bezoek aan de justitiabele. Ook wordt positief of negatief geadviseerd over Elektronische Controle. Begaat de onder toezicht gestelde tijdens het toezicht een overtreding? Dan overlegt Reclassering Nederland met de opdrachtgever over de consequenties voor de overtreder. Hierbij ligt de uiteindelijke beslissing bij de opdrachtgever.

Rol reclasseringswerker

Reclasseringswerkers Toezicht hebben bij Elektronische Controle verschillende taken en verantwoordelijkheden. Zij controleren of de onder toezicht gestelde zich aan de opgelegde voorwaarden, aanwijzingen en afspraken houdt. Maar ze stimuleren en motiveren hem ook om zich hieraan te houden. Daarnaast spreken toezichthouders de justitiabele aan op onacceptabel gedrag. En ze leren hem werken volgens de structuur 'eerst denken en dan pas doen'.

Bron: Reclassering Nederland, Media & Communicatie, oktober 2008

Bijlage 7 Enquête toezichthouders

Inleidende tekst bij de enquête:

Beste toezichthouders,

Graag vraag ik jullie aandacht voor het volgende:

Ik ben een studente van de Juridische Hogeschool en loop stage bij de Reclassering in 's-Hertogenbosch op de afdeling beleid regiokantoor.

Op dit moment ben ik, in het kader van mijn afstudeeropdracht, bezig met een onderzoek naar het toezicht van de Reclassering.

Mijn onderzoek richt zich op de controlemiddelen die tijdens de controle van de bijzondere voorwaarden worden ingezet.

Mijn opdracht is om te onderzoeken welke controlemiddelen er nog niet worden ingezet maar die de Reclassering op grond van wet- en regelgeving wel mag inzetten.

Hiervoor heb ik uw hulp nodig. In de bijlage van de mail treft u twee vragen aan. Ik zou u willen vragen om deze te beantwoorden en voor volgende week vrijdag aan mij terug te mailen. Op basis van uw antwoorden ga ik kijken welke mogelijkheden er zijn tot uitbreiding van de controlemiddelen.

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact met mij opnemen.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Karen Bruin
Stagiaire

De vragen:

1. Welke controlemiddelen pas je regelmatig toe?
2. Heb je aanbevelingen voor eventuele nieuwe controlemiddelen?

Bijlage 8 Protocol Agressie & Geweld en nazorg Reclassering Nederland

1 – Inleiding

Werknemers van Reclassering Nederland kunnen bij hun taakuitoefening te maken krijgen met cliëntsituaties die bedreigend zijn voor hun persoonlijk welzijn. Hoewel ongewenst, is dit niet in alle situaties te vermijden. De werksoort maakt dat er sprake is van een verhoogd risico waardoor dit soort situaties zich kan voordoen. Voor de werkgever is dit een onderwerp van zorg. Het is van groot belang dat agressie (verbaal, psychisch of fysiek) goed bespreekbaar is in de units. Hier ligt een taak voor de unitmanagers. Uitgangspunt is hierbij dat het management de verantwoordelijkheid neemt voor het beperken van risicovolle situaties waarin medewerkers kunnen komen te verkeren, terwijl de medewerkers de verantwoordelijkheid hebben om het management te attenderen op risicovolle situaties.

Op deze wijze kan een unit als een hecht team functioneren met een eenduidig gedrag en eenduidige afspraken ten aanzien van agressieve cliënten. Van belang is een onderlinge verantwoordelijkheid, zodat collega's van elkaar weten dat er gelet wordt op hen die met een cliënt in contact zijn. Medewerkers zijn ook verantwoordelijk voor de veiligheid van hun collega's. Er zijn aparte maatregelen genomen ten aanzien van de werkzaamheden van werkmeesters die op geïsoleerde plekken met groepen taakgestraften werken, zie calamiteitenplan groepsprojecten.

2.0. Protocol tegen agressie en geweld

Dit protocol bestaat uit verschillende onderdelen:

- 2.1. Voorzorgsmaatregelen om risico's te beperken.
- 2.2. Regels t.b.v. aangifte.
- 2.3. Maatregelen ten behoeve van de nazorg

2.1. Voorzorgsmaatregelen

- A. Zowel overdag als bij een avondspreekuur zullen er minimaal twee uitvoerend medewerkers aanwezig moeten zijn om cliënten te kunnen ontvangen. Dit staat los van de aanwezigheid van administratieve krachten of huishoudelijke medewerkers. (zie ook protocol spreekkamerlocatie)
- B. Cliënten mogen niet thuis ontvangen worden. Daarentegen kan men wel op huisbezoek gaan mits dit past binnen het goedgekeurde plan van aanpak en met toestemming van de unitmanager. Belangrijk hierbij is dat medewerkers traceerbaar zijn. Ook mogen geen privé adressen en telefoonnummers aan cliënten gegeven worden. Indien zich de noodzaak voordoet kan een medewerker na overleg met de unitmanager, een geheim nummer aanvragen, waarbij de hiermee gepaard gaande kosten voor rekening van de werkgever komen
- C. Cliënten mogen niet in de auto worden meegenomen. Onder goedkeuring vooraf van de unitmanager kan dan een uitzondering worden gemaakt. Ook geldt een uitzondering voor werkmeesters die taakgestraften van en naar de werkplek moeten brengen.

- D. Reclasseringwerk met de taak ET/PP zijn verplicht gebruik te maken van de bij de pols/enkelband verstrekte reset-unit. Naast het resetten van de ontvanger hebben deze units ook de mogelijkheid om een alarm door te geven. Hoe werkt dat?
- alvorens bij een deelnemer naar binnen te gaan kan de RET-er de reset-unit / het alarm inschakelen
 - de reset-unit “leest” dat hij zich bevindt bij ontvanger “XX” / bij deelnemer “ZZ”
 - als de RET-er zich bedreigt voelt of agressief benaderd wordt of kan hij/zij het alarm activeren
 - ADT leest dan af dat RET-er “AA” bij deelnemer “ZZ” het alarm heeft geactiveerd
 - ADT is nu afhankelijk van het zogeheten alarmopvolgingsprotocol.
- E. Indien een afspraak gemaakt wordt met een cliënt die een agressieve of gewelddadige reputatie heeft of bij wie men gewelddadig gedrag verwacht, voert men dit gesprek het beste met twee personen. Een eerste gesprek wordt altijd op kantoor gehouden. In ernstige gevallen kan men tevoren de politie vragen beschikbaar te zijn voor mogelijke interventie. Het moet cliënten ook verboden worden huisdieren mee te nemen naar een gesprek.
- F. Het thema “Agressie en geweld” is onderdeel van het functioneringsgesprek.
- G. Het thema “Agressie en geweld” is onderdeel van het werkoverleg. Problemen die op dit gebied bij medewerkers ontstaan mogen niet in een taboesfeer terechtkomen, openheid rond dit thema is noodzakelijk.
- H. Het is verplicht om met name bij het omgaan met groepen, te werken met huisregels (gedragsregels) die met de betrokkenen tevoren worden doorgenomen.
- I. Waar de unitmanager dit noodzakelijk acht kunnen medewerkers extra getraind worden in het omgaan met agressie en geweld. In het OTV aanbod wordt dit verzorgd.
- J. Alle medewerkers krijgen een exemplaar van dit protocol. Nieuwe medewerkers krijgen dit protocol bij indiensttreding. Tevens zal in het inwerkprogramma aandacht worden geschonken aan het thema “agressie en geweld” in het werk.
- K. De unitmanager(s) zal/zullen per locatie in de gebouwelijke sfeer de veiligheidsrisico’s inventariseren. Waar dit nodig wordt geacht zal hij in overleg met de Regio manager maatregelen nemen. Hierbij kan aan de navolgende punten worden gedacht (zie ook checklist gebouwen):
- Een alarmknop of alarmsysteem in de balie om baliemedewerker(ster)s snel te kunnen bijstaan. Een baliemedewerk(st)er moet bij problemen een beroep kunnen doen op een reclasseringswerker, bijvoorbeeld degene die bureaudienst heeft.
 - Een calamiteitenplan dat gemaakt is voor de locatie en goedgekeurd door de brandweer en dat regelmatig geoefend wordt.
 - Afschermen van de balie middels verhoging en/of glas.
 - Alarmknop of alarmsysteem in de spreekkamer(s). Zorg dat bij spreekkamers een vorm van (visuele) controle mogelijk is.
 - De wachtkamer en de spreekkamer zodanig inrichten dat de reclasseringswerker in geval van nood de ruimte makkelijk en snel kan verlaten.
 - Goede verlichting aan het gebouw met name bij de ingang en/of uitgang.
- L. Regiomanagers dienen waar noodzakelijk met instellingen (inrichtingen en politiebureaus) in overleg te treden over de verbetering van de eventueel onveilige situaties in gebouwen waarin medewerkers van de reclassering permanent of regelmatig voor hun werk verblijven. Indien de situatie dan niet verbetert zullen in overleg met de directeur passende maatregelen worden genomen.
- M. Veiligheid toezicht TBS
- Landelijk is er een protocol Agressie en geweld en nazorg waarin de veiligheidsvoorschriften zijn opgenomen ten aanzien van huisbezoeken. Dit geldt onverkort voor toezicht TBS. Daarnaast wordt daar aan toegevoegd:

- Bij incidenten / calamiteiten vinden er alleen huisbezoeken plaats in overleg met politie en/of behandelaars / begeleiders.
- De reclasseringswerker bezoekt de veroordeelde alleen in aanwezigheid van een collega, vertegenwoordiger van een instelling of inrichting dan wel iemand vanuit de keten (bijvoorbeeld de politie).
- In de weekenden en/of avonden is de dienstdoende unitmanager op de hoogte van het huisbezoek of is hij erbij aanwezig.
- Incidenten worden teruggekoppeld binnen de organisatie (invullen incidentenformulieren) en gedeeld met de ketenpartners om te leren van de situatie.

1. **Regels omtrent Aangifte:**

- Per definitie wordt er door de Stichting Reclassering Nederland van incidenten ter zake van geweld altijd aangifte gedaan de politie.
- De organisatie en niet het slachtoffer van agressie/geweld bepaalt of er aangifte gedaan wordt. Indien hij/zij daartoe instaat is dan verzorgt het slachtoffer zelf de aangifte. De unitmanager zorgt voor de begeleiding.
- Het is mogelijk dat leidinggevende aangifte kan doen van agressie en geweld tegen medewerkers. (brief collega van PG nr. PaG/BJZ/5221 d.d. 26/08/02 en brief nr. 2001020950)
- Het is ook mogelijk dat de medewerker domicilie kiest op het adres van de reclassering (zie zelfde brieven) als hij/zij aangever/getuige is
- Als (ex-) cliënten door ons zijn gepolst om te getuigen bij een aangifte en zij willen dat niet doen (uit angst voor represailles), dan geven wij hun namen niet aan de politie door (besluit S.van Gennip 15 oktober 2007).

2. **Nazorg**

1. Zie in de eerste plaats de brochure “**Opvang en nazorg na A&G**”
2. Ieder incident dient onmiddellijk aan de leidinggevende gemeld te worden middels een ingevuld registratieformulier. Alle incidenten dienen aan de regiomanager en de unitmanager en de landelijk arbocoördinator te worden gemeld.
3. Indien een schokkende gebeurtenis heeft plaatsgevonden bespreekt de leidinggevende met de betreffende medewerker(s) of de inzet van de Dienst Uitvoering Beheer en Advisering van het Ministerie van Justitie noodzakelijk is. Indien één van beiden de noodzaak hiertoe aanwezig acht zal de DUBA worden ingeschakeld. Contactpersoon Mevr...¹. Het verdient aanbeveling om slachtoffers die geen begeleiding wensen toch aandacht te blijven geven omdat de met een eventueel trauma gepaard gaande problemen zich na enkele maanden pas kunnen openbaren.(zie brochure opvang)
4. Indien de DUBA wordt ingeschakeld zullen zij uiterlijk binnen 24 uur na de aanmelding contact opnemen met het slachtoffer. Zij kunnen desgewenst 2^e lijnspecialisten inschakelen.
5. Afhankelijk van de ernst van het incident stelt de leidinggevende vast of:
 - Het gesprek met de cliënt wordt beëindigd en een nieuwe afspraak wordt gemaakt onder strikte voorwaarden.
 - Het contact met de cliënt wordt overgedragen aan een collega, een andere unit of een andere instelling.
 - De hulpverleningsrelatie wordt beëindigd.
 - De politie wordt ingeschakeld.

De leidinggevende legt e.e.a vast in het meldingsformulier A&G

¹ In verband met de privacy van de werknemers van Reclassering Nederland is de naam van de contactpersoon hier weggelaten.

De organisatie bepaalt of er aangifte moet worden gedaan. De organisatie doet zelf aangifte, het slachtoffer wordt als getuige gehoord en kan domicilie kiezen op het adres van de reclassering.

Het organisatiebeleid is er op gericht dat bij ieder ernstig incident aangifte wordt gedaan, waarbij de unitmanager zorgt voor begeleiding van het slachtoffer bij het doen van de getuigenverklaring.

6. Ieder incident wordt binnen het team besproken. Evaluatie hiervan kan leiden tot bijstelling van het plaatselijke maar ook het landelijke beleid.
7. De leidinggevende regelt de begeleiding van medewerkers/slachtoffers en houdt in de gaten of de verwerking van het incident niet tot traumavorming leidt. Indien gewenst kan vanuit de organisatie begeleiding worden gegeven bij het contact leggen met bureau slachtofferhulp of bij het afhandelen van verzekeringszaken bij materiële schade of lichamelijk letsel.

Utrecht, 26-03-2008

Ad Simons, landelijk arbocoördinator

Bron: A. Simons, *Protocol Agressie & Geweld en nazorg Reclassering Nederland*, Utrecht: Reclassering Nederland 26 maart 2008.

Bijlage 9 Privacyreglement Reclassering Nederland (vastgesteld door de directie van Reclassering Nederland op 12 september 2007)

De directie van Reclassering Nederland besluit vast te stellen het navolgende reglement:

Begripsbepalingen

Artikel 1 *Begripsbepalingen*

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Reclassering Nederland: de Stichting Reclassering Nederland gevestigd te Utrecht, zijnde een instelling als bedoeld in artikel 4 van de Reclasseringsregeling 1995.
- b. Reclasseringsinstelling: een erkende instelling als bedoeld in artikel 4 van de Reclasseringsregeling 1995, alsmede een instelling voor maatschappelijke dienstverlening zoals bedoeld in artikel 5 van de Reclasseringsregeling 1995, die onder verantwoordelijkheid van Reclassering Nederland bepaalde reclasseringswerkzaamheden verricht.
- c. Cliënt: persoon of personen met wie een reclasseringsrelatie bestaat of heeft bestaan.
- d. Cliëntgegevens: gegevens over of herleidbaar tot de cliënt en zijn omstandigheden.
- e. Verwerken van cliëntgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot cliëntgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, uitwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens.
- f. Verantwoordelijke: de algemeen directeur van Reclassering Nederland.
- g. Beheerder: een door de verantwoordelijke aangewezen functionaris belast met het beheer van cliëntgegevens.
- h. Bewerker: degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen.
- i. Derde: iedere persoon of organisatie buiten gezag staand van de Reclassering Nederland, niet zijnde een cliënt of een bewerker.
- j. Toestemming van de cliënt: elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiking waarmee de cliënt aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt.

De registratie

Artikel 2 *Toepassingsgebied*

1. Dit reglement is van toepassing op alle cliëntgegevens die zowel langs geautomatiseerde als niet geautomatiseerde weg door of vanwege Reclassering Nederland gestructureerd worden verwerkt.
2. Dit reglement is niet van toepassing op aantekeningen die uitsluitend voor persoonlijk gebruik bestemd zijn.

Artikel 3 *Doelstelling van de registratie*

1. Cliëntgegevens worden alleen verzameld met het oog op:
 - a. het al dan niet in samenwerking met andere organisaties uitvoeren van:
 - de wettelijke reclasseringstaken: het verrichten van onderzoek en voorlichting (diagnose & advies), het verlenen van hulp en steun (toezicht & begeleiding), de tenuitvoerlegging van sancties, en/of andere taken die bij of krachtens de wet aan Reclassering Nederland zijn opgedragen; en/of
 - overige taken die in overeenstemming zijn met de Statuten van Reclassering Nederland.
 - b. het beleid en het beheer van Reclassering Nederland
 - c. het afleggen van verantwoording aan de overheid;
 - d. wetenschappelijk onderzoek en statistiek.
2. Rechtmatig verkregen cliëntgegevens mogen worden gebruikt en verder verwerkt voor doeleinden, die met het doel van het verzamelen verenigbaar zijn. Cliëntgegevens die ten behoeve van de in het eerste lid onder b. en c. genoemde doeleinden zijn verzameld, mogen slechts worden gebruikt in een vorm waarin deze niet meer tot individuele cliënten herleidbaar zijn, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.
3. Gegevens waaruit de raciale of etnische afkomst van de cliënt blijkt, waaronder foto's, mogen worden gebruikt en verder verwerkt ten behoeve van de in het eerste lid onder a. genoemde doeleinden, alsmede ten behoeve van de identificatie van de cliënt.
4. Cliëntgegevens mogen ook zonder toestemming van de cliënt worden gebruikt en verder verwerkt ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en statistiek onder de navolgende voorwaarden:
 - het onderzoek dient een algemeen belang; en
 - de verwerking voor het betreffende onderzoek is noodzakelijk; en
 - het vragen van de uitdrukkelijke toestemming blijkt onmogelijk of kost een onevenredige inspanning; en
 - bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad; en
 - bij de uitkomsten van het onderzoek zijn de gegevens niet meer tot individuele cliënten of personen herleidbaar.

Artikel 4 *Te verzamelen gegevens*

Door Reclassering Nederland worden de volgende cliëntgegevens in de registratie opgenomen:

- a. de cliëntgegevens die staan vermeld in bijlage 1. "Cliëntgegevens in WSM-RISc & CVS (Cliënt Volg Systeem) d.d. 25 april 2007" of zoals nadien gewijzigd;
- b. vingerafdrukken, cliëntgegevens in de vorm van beeld en geluid en foto's;
- c. overige gegevens in fysieke cliëntdossiers: processen-verbaal, rapporten van het NIFP, opdrachtformulieren van het OM/RM/DJI, toezichtovereenkomsten en andere brondocumenten.

Artikel 5 *Informatie over de cliënt*

1. Informatie over de cliënt kan bij derden slechts worden ingewonnen nadat de cliënt het doel daarvan is medegedeeld en de cliënt daartoe schriftelijk toestemming heeft verleend.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 van dit artikel behoeft het inwinnen van informatie geen voorafgaande toestemming van de cliënt indien de informatie wordt ingewonnen bij:
 - a. een reclasseringsinstelling, Politie, het Openbaar Ministerie; de Dienst Justitiële Inrichtingen, het NIFP, de Bureau's Jeugdzorg (onderdeel jeugdreclassering), de Raad voor de Kinderbescherming (onderdeel jeugdstrafzaken), gemeenten (in het kader van hun openbare orde taak) en andere organisaties die op grond van de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht;
 - b. een instelling of hulpverlener voor gezondheidszorg, jeugdzorg of maatschappelijke dienstverlening.
3. Informatie over de cliënt van derden verkregen wordt zonder voorafgaande toestemming van de cliënt vastgelegd indien de informatie afkomstig is van:
 - a. een reclasseringsinstelling, Politie, het Openbaar Ministerie; de Dienst Justitiële Inrichtingen, het NIFP, de Bureau's Jeugdzorg (onderdeel jeugdreclassering), de Raad voor de Kinderbescherming (onderdeel jeugdstrafzaken), gemeenten (in het kader van hun openbare orde taak) en andere organisaties die op grond van de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht;
 - b. een andere organisatie met een publiekrechtelijke taak;
 - c. een instelling of hulpverlener voor gezondheidszorg, jeugdzorg of maatschappelijke dienstverlening;
 - d. een andere organisatie indien het inwinnen van informatie over de cliënt noodzakelijk is met het oog op een gerechtvaardigd belang van Reclassering Nederland, tenzij het belang of de fundamentele rechten of vrijheden van de cliënt zwaarder wegen.
4. Informatie over de cliënt zonder voorafgaande toestemming van de cliënt verkregen van een derde die niet in lid 3 van dit artikel wordt genoemd, wordt slechts vastgelegd nadat de cliënt zich daarmee akkoord heeft verklaard.

Artikel 6 *Koppeling met andere bestanden*

1. De bestandskoppeling van cliëntgegevens tussen Reclassering Nederland en andere reclasseringsinstellingen is toegestaan.
2. De bestandskoppeling van cliëntgegevens tussen Reclassering Nederland en de persoonsregistraties van andere organisaties die op grond van de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht is uitsluitend toegestaan indien die organisaties de cliëntgegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke taak en de persoonlijke levenssfeer van de cliënten daardoor niet onevenredig wordt geschaad. De bepalingen uit dit reglement zijn daarbij onverminderd van kracht.

De toegang tot en het gebruik van de cliëntgegevens

Artikel 7 *Het vastleggen van cliëntgegevens*

De cliëntgegevens worden opgeslagen in dossiers binnen Reclassering Nederland en/of op de voor de geautomatiseerde verwerking toegankelijke informatiedragers.

Artikel 8 *De toegang tot cliëntgegevens*

Functionarissen werkzaam bij Reclassering Nederland, alsmede vrijwilligers behorend tot het vrijwilligersnetwerk van Reclassering Nederland en bewerkers hebben toegang tot de cliëntgegevens, indien zij door de verantwoordelijke in het kader van de aan hen opgedragen werkzaamheden daartoe zijn aangewezen. Voor wat betreft de in bijlage 1. genoemde gegevens gelden daarbij de in bijlage 2. opgenomen autorisatiematrixen alsmede de in bijlage 3. opgenomen procedures voor het wijzigingsbeheer.

Artikel 9 *Het verstrekken van cliëntgegevens*

3. Cliëntgegevens worden alleen verstrekt indien dat verenigbaar is met de in artikel 3 lid 1 van dit reglement genoemde doeleinden waarvoor ze zijn verzameld, één en ander met inachtneming van artikel 3 leden 2 tot en met 4 van dit reglement. De gegevensverstrekking moet noodzakelijk zijn om de in artikel 3 lid 1 genoemde doeleinden te bereiken. De gegevens dienen toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig te zijn.
4. Aan andere dan de in artikel 8 van dit reglement bedoelde personen of organisaties kunnen slechts cliëntgegevens worden verstrekt met in achtneming van het bepaalde in lid 1 van dit artikel en onder de navolgende voorwaarden:
 - a. wanneer dit vereist wordt ingevolge de Reclasseringsregeling 1995 of een ander wettelijk voorschrift;
 - b. ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek of statistiek met in achtneming van het bepaalde in artikel 3 lid 4 van dit reglement;
 - c. indien de functionaris die de cliënt begeleidt informatieverstrekking over de cliënt noodzakelijk of wenselijk acht ten behoeve van werkbegeleiding, supervisie, collegiale consultatie, is geen toestemming van de cliënt noodzakelijk. Worden cliëntgegevens voor dit doel vermenigvuldigd dan dienen de afschriften van het origineel na gebruik vernietigd te worden.

- d. indien er sprake is van advisering over de persoon van een verdachte of dader aan bevoegde justitiële autoriteiten of aan andere organisaties, waarbij het advies wordt gebaseerd op een diagnose, kunnen cliëntgegevens alleen worden verstrekt als de cliënt bij aanvang van dat onderzoek voor dat onderzoek schriftelijk zijn toestemming heeft verleend. Toestemming is niet noodzakelijk wanneer de cliënt kennelijk niet in staat is om zijn wil te bepalen. Voor wat betreft de resultaten van het onderzoek geldt dat zij aan de opdrachtgever en in het kader van de selectie en ten uitvoerlegging van de sanctie ook aan de Dienst Justitiële Inrichtingen ter beschikking worden gesteld.
 - e. Cliëntgegevens kunnen zonder toestemming van de cliënt in het kader van de uitvoering van een wettelijke reclasseringstaak worden verstrekt aan:
 - i. een reclasseringsinstelling, Politie, het Openbaar Ministerie; de Dienst Justitiële Inrichtingen, het NIFP, de Bureau's Jeugdzorg (onderdeel jeugdreclassering), Raad voor de Kinderbescherming (onderdeel jeugdstrafzaken), gemeenten (in het kader van hun openbare orde taak) en andere organisaties die op grond van de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht, één en ander onverminderd het bepaalde in sub d. van dit artikel;
 - ii. instellingen en hulpverleners voor gezondheidszorg, jeugdzorg of maatschappelijke dienstverlening, voor zover de instellingen of hulpverleners de gegevens nodig hebben in aanvulling op de gegevens die zij verwerken omtrent de gezondheid van de cliënt.
 - f. In de overige gevallen kunnen cliëntgegevens alleen met schriftelijke toestemming van de cliënt aan derden waarmee wordt samengewerkt, worden verstrekt, tenzij de cliënt niet in staat is om zijn wil te bepalen.
5. In afwijking van de vorige leden van dit artikel kunnen cliëntgegevens zonder toestemming van de cliënt aan andere dan de in artikel 8 van dit reglement bedoelde personen of organisaties worden verstrekt:
- a. wanneer de belangen van anderen of de samenleving met ernstige schade bedreigd worden (overmacht)
 - b. aan een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling in geval van een redelijk vermoeden van kindermishandeling
 - c. aan de Raad voor de Kinderbescherming indien dit noodzakelijk kan worden geacht voor de taken van de raad

De verstrekte gegevens dienen toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig te zijn.

Taken en bevoegdheden van de verantwoordelijke en de beheerder

Artikel 10 *De verantwoordelijke*

1. De verantwoordelijke draagt zorg voor de naleving van het reglement en van alle wettelijke verplichtingen met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de cliënt.
2. De verantwoordelijke treft voorzieningen ter bevordering van de nauwkeurigheid, juistheid en volledigheid van de opgenomen cliëntgegevens.

3. De verantwoordelijke ziet erop toe dat ten aanzien van de beveiliging van de cliëntgegevens afdoende maatregelen genomen worden.

Artikel 11 *De beheerder*

1. De beheerder heeft de dagelijkse zorg voor het beheer van de cliëntgegevens.
2. De beheerder is verantwoording schuldig aan de verantwoordelijke.
3. De beheerder dient maatregelen te treffen om te voorkomen dat onbevoegden toegang kunnen hebben tot de cliëntgegevens.

Rechten van de cliënten

Artikel 12 *Recht op informatie en inzage*

1. Een cliënt wordt door de functionaris die ten behoeve van hem reclasseringswerkzaamheden verricht vooraf in kennis gesteld van het feit dat door Reclassering Nederland cliëntgegevens worden verwerkt en hoe Reclassering Nederland in algemene zin met cliëntgegevens omgaat. De cliënt ontvangt op zijn verzoek een exemplaar van het privacyreglement.
2. Op verzoek van de cliënt deelt de verantwoordelijke binnen vier weken na ontvangst van het verzoek aan de cliënt schriftelijk mede of cliëntgegevens van hem worden verwerkt.
3. De verantwoordelijke draagt te allen tijde zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker. Bij een uitsluitend telefonisch verzoek kan in beginsel niet worden uitgegaan dat aan het vereiste van een deugdelijke vaststelling zonder meer is voldaan.
4. Indien cliëntgegevens als bedoeld in het tweede lid van dit artikel worden verwerkt, bevat de mededeling desverlangd een volledig overzicht daarvan, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.
5. Voordat een verantwoordelijke een mededeling doet als bedoeld in het vorige lid, waartegen een derde naar verwachting bedenkingen zal hebben, stelt hij die derde in de gelegenheid zijn zienswijze naar voren te brengen indien de mededeling gegevens bevat die hem betreffen, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost.
6. Indien een gewichtig belang van de cliënt dit eist, voldoet de verantwoordelijke aan een verzoek als bedoeld in het vierde lid van dit artikel, in een andere dan schriftelijke vorm, die aan dat belang is aangepast, namelijk door feitelijke inzage of door mondelinge toelichting.

7. Het verzoek, bedoeld in het tweede lid van dit artikel, wordt ten aanzien van onder curatele gestelde cliënten gedaan door hun wettelijke vertegenwoordigers. De betrokken mededeling geschiedt eveneens aan de wettelijke vertegenwoordigers.
8. De verantwoordelijke kan het bepaalde in dit artikel buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van:
 - a. de voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - b. de bescherming van de cliënt;
 - c. de rechten en vrijheden van anderen dan de verzoeker, Reclassering Nederland daaronder mede begrepen.In geval van een weigering om aan het tweede of vierde lid van dit artikel te voldoen, informeert de verantwoordelijke de verzoeker schriftelijk over de mogelijkheid van artikel 16 van dit reglement.
9. Voor het uitoefenen van de in dit artikel genoemde rechten kan van de cliënt een vergoeding worden gevraagd die gelijk is aan de vergoeding genoemd in het Besluit kostenvergoeding rechten betrokkene WBP (Stb. 2001, 305). Die vergoeding bedraagt op 1 januari 2007 € 0,23 per pagina.

Artikel 13 *Recht op verbetering*

1. De cliënt aan wie overeenkomstig artikel 12 kennis is gegeven van zijn cliëntgegevens, kan de verantwoordelijke schriftelijk en met redenen verzoeken de hem betreffende cliëntgegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen.
2. De verantwoordelijke bericht de cliënt binnen vier weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet.
3. Artikel 12, vijfde tot en met achtste lid van dit reglement is van overeenkomstige toepassing. Een weigering is met redenen omkleed en vergezeld van een verwijzing naar de mogelijkheid van artikel 16 van dit reglement.
4. De verantwoordelijke draagt zorg dat een beslissing tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.
5. De verantwoordelijke die naar aanleiding van een verzoek als bedoeld in het eerste lid van dit artikel cliëntgegevens heeft verbeterd, aangevuld, verwijderd of afgeschermd, is verplicht om aan derden aan wie voorgaande aan het verzoek de betrokken gegevens zijn verstrekt, mededeling te doen van de verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. De verantwoordelijke doet aan de verzoeker opgave van degenen aan wie hij de mededeling heeft gedaan.

6. De in artikel 12 lid 9 genoemde vergoeding wordt teruggegeven in geval de verantwoordelijke op verzoek van de cliënt tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming is overgegaan.

Geheimhouding, beveiliging en vernietiging van gegevens

Artikel 14 *Geheimhouding en beveiliging*

1. Functionarissen werkzaam bij Reclassering Nederland, de vrijwilligers die behoren tot het vrijwilligersnetwerk van Reclassering Nederland en bewerkers die uit hoofde van hun functie kennis hebben van cliëntgegevens uit de registratie zijn verplicht tot geheimhouding ten opzichte van ieder ander, in of buiten Reclassering Nederland, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot bekendmaking verplicht of uit hun reclasseringstaak de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit. Ook na functiewijziging of na beëindiging van de arbeidsovereenkomst respectievelijk de vrijwilligersrelatie of de opdracht voor Reclassering Nederland geldt voor bedoelde functionarissen, vrijwilligers en bewerkers de geheimhoudingsplicht.
2. Ter voorkoming van misbruik of sabotage zijn alle cliëntgegevens door middel van de nodige voorzieningen van technische en organisatorische aard beveiligd tegen onbevoegd raadplegen, veranderen, vernietigen, verlies en verstrekken van gegevens.

Artikel 15 *Vernietiging van cliëntgegevens*

1. Bij afsluiting van de reclasseringsrelatie met de cliënt, stelt de functionaris die de cliënt begeleidt op basis van administratieve richtlijnen terzake vast, welke cliëntgegevens bewaard moeten blijven.
2. Ten aanzien van cliëntgegevens die bewaard moeten blijven geldt in beginsel een termijn van zeven jaar, gerekend vanaf de laatste datum van contact met de cliënt.
3. Cliëntgegevens die met het oog op artikel 3 juncto artikel 9 van dit reglement niet bewaard moeten blijven, worden onmiddellijk vernietigd.
4. De beheerder zorgt zo spoedig mogelijk na afloop van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde termijn voor schoning en vernietiging van de cliëntgegevens, dit eveneens op basis van administratieve richtlijnen terzake.
5. Cliëntgegevens die op grond van het hiervoor bepaalde voor verwijdering of vernietiging in aanmerking komen, kunnen zonder tijdslimiet op getotaliseerde en geanonimiseerde wijze voor historische, statistische of wetenschappelijk doeleinden worden bewaard, indien de verantwoordelijke de nodige voorzieningen heeft getroffen teneinde te verzekeren dat de betreffende cliëntgegevens uitsluitend voor dit specifieke doeleinde worden gebruikt. Indien cliëntgegevens langer dan zeven jaren bewaard moeten blijven omdat ten aanzien van de cliënt naar verwachting opnieuw reclasseringswerkzaamheden zullen worden verricht, wordt dit met redenen omkleed in de registratie weergegeven. Bij de jaarlijkse schoning zal de annulering van de schoning telkens opnieuw beoordeeld worden.

6. De vernietiging van cliëntgegevens kan door middel van speciaal daartoe bestemde apparatuur geschieden, maar ook op andere wijze, mits de vernietiging gewaarborgd is.

Slotbepalingen

Artikel 16 *Geschillenregeling inzake het recht op inzage en het recht op verbetering*

1. Indien de verantwoordelijke niet aan een verzoek als bedoeld in de artikelen 12 of 13 van dit reglement voldoet dan wel niet in schriftelijke vorm daaraan voldoet, kan de cliënt zich tot de arrondissementsrechtbank wenden met het schriftelijke verzoek de verantwoordelijke te bevelen alsnog aan dat verzoek te voldoen dan wel in schriftelijke vorm daaraan te voldoen.
2. Het verzoekschrift moet bij de rechtbank worden ingediend binnen zes weken na ontvangst van het antwoord van de verantwoordelijke. Indien de verantwoordelijke niet binnen de gestelde termijn heeft geantwoord, moet het verzoekschrift worden ingediend binnen zes weken na afloop van die termijn.
3. De cliënt kan, voordat hij zich tot de rechtbank wendt, ook binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn schriftelijk tot het College Bescherming Persoonsgegevens (Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag) wenden, met het verzoek te bemiddelen of te adviseren in zijn geschil met de verantwoordelijke.

Artikel 17 *Inwerkingtreding en citeertitel*

1. Dit reglement treedt in werking op 12 september 2007.
2. Dit reglement kan worden gewijzigd of ingetrokken.
3. Dit reglement kan worden aangehaald als 'Privacyreglement Cliëntgegevens Reclassering Nederland'.

Bijlage 10 Voorbeeld protocol urinecontrole

Richtlijnen voor het verzamelen van urine's voor drugstesting

Handelingen voor de urine afname

1. Inspecteer de afnameruimte en ga na of de ruimte schoon is, geen flessen huishoudelijke schoonmaakmiddelen bevat. Als dit zo is dienen deze te worden verwijderd.
2. Zorg ervoor dat alle benodigde afnamematerialen en formulieren aanwezig zijn.
3. Kijk of er vrij toegang tot water in de afname ruimte is (toiletspot, stortbak, fonteintje) en probeer deze, onopvallend, in de gaten te houden gedurende de afname (geluid, evt. zich op fonteintje).

Handelingen tijdens de urine afname

1. Laat overbodige kledingstukken uittrekken.
2. Laat geen tassen etc. meenemen in de afnameruimte.
3. Laat vooraf de betreffende persoon zijn handen wassen.
4. Geef vervolgens de urinecontainer aan de betreffende persoon en hou deze in de gaten totdat deze de afnameruimte is binnengegaan.

Handelingen na de urine afname

1. Controleer of voldoende urine is ingeleverd.
2. Controleer de kleur van de urine. Wanneer de kleur te licht is kan dit duiden op fraude en kan eventueel later om een nieuw monster worden gevraagd.
3. Houd de afgenomen urine onder directe controle en laat deze niet onbewaakt achter.
4. Zorg voor goede etikettering (naam, voorletter, geboortedatum, datum afname).

Transport/monsterontvangst

1. De monsters dienen zo snel mogelijk per post op het laboratorium afgeleverd te worden.
2. Het aantal personen dat zich met het transport en de monsterontvangst bezighoudt dient zo minimaal mogelijk te zijn.

Bijlage 11 GPS

Elektronische Controle met GPS

Reclassering Nederland ontwikkelt en onderzoekt de toepassingsmogelijkheden van Elektronische Controle. Eén van de vormen van Elektronische Controle bij een toezicht is GPS (Global Positioning System). Dit is geen bewakingsmiddel, maar huisarrest in combinatie met de mogelijkheid om de positie en de verplaatsingen van een dader/verdachte te volgen. In een aantal regio's loopt momenteel een proef met GPS.

Doel Elektronische Controle

Elektronische Controlemiddelen worden ingezet om opgelegde bijzondere voorwaarden van een toezicht te controleren. Bijzondere voorwaarden worden opgelegd om de kans op recidive en schade te verminderen. Elektronische Controle wordt door Reclassering Nederland gezien als het intensiveren van de controle op de gestelde bijzondere voorwaarden.

GPS-modaliteiten/toepassing

- Bijzondere voorwaarde bij schorsing van preventieve hechtenis.
- Bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijk opgelegde vrijheidsstraf.

Bij toezicht met GPS wordt gebruikgemaakt van:

- een **enkelband**;
- een **STaR-unit** (mobiele GPS-unit);
- een **thuisunit**.

De enkelband registreert permanent of de STaR-unit door de juiste persoon wordt gedragen. De STaR-unit staat in verbinding met een satellietstelsel dat de verplaatsingen tot op zo'n vijf meter nauwkeurig registreert. Met behulp van GSM worden de gegevens doorgezonden naar de meldkamer van het beveiligingsbedrijf (provider). Op basis van een vastgesteld protocol informeert de provider Reclassering Nederland of direct de politie.

Verboden en/of geboden gebieden

Het is het mogelijk om verboden en/of geboden gebieden op te nemen als bijzondere voorwaarde. Zo kan worden geregistreerd of de dader/verdachte zich binnen een verboden gebied begeeft of ontijdig een geboden gebied binnengaat of verlaat. Afhankelijk van het controlelevel zal daarop direct of achteraf actie ondernomen worden.

Drie standaard controlelevels

Afhankelijk van de door de reclassering vastgestelde kans op recidive en de daarmee samenhangende kans op schade aan personen, goederen of het reïntegratietraject, wordt één van de controlelevels bij Elektronische Controle geadviseerd:

Level 1: Lage kans op schade bij recidive

Level 2: Gemiddelde kans op schade bij recidive

Level 3: Hoge kans op schade bij recidive

Bij een zéér hoge kans op schade bij recidive wordt geen toezicht met Elektronische Controle geadviseerd. Elk level heeft een gestandaardiseerde invulling met betrekking tot:

- De uren die een dader/verdachte in huis moet zijn;
- De registratie van de verplaatsingen van de dader/verdachte buitenshuis;
- De opvolging bij overtredingen.

GPS wordt toegepast bij de levels 2 en 3

Level 2: Aan de meerderjarige dader/verdachte wordt een huisarrest opgelegd van 21.00 tot 6.00 uur, 7 dagen per week. En aan een minderjarige van 19.00 tot 7.00 uur. De

verplaatsingen worden permanent geregistreerd, maar achteraf geïnterpreteerd en betrokken in de begeleiding van de dader/verdachte: **retrospectieve controle**.

Level 3: Aan de dader/verdachte wordt een huisarrest opgelegd van 19.00 tot 7.00 uur, 7 dagen per week. De verplaatsingen worden permanent geregistreerd. Bij het constateren van een overtreding van de bijzondere voorwaarde (omgevingsverbod en/of -gebod) wordt onmiddellijk actie ondernomen: de provider schakelt Reclassering Nederland of rechtsreeks de politie in. Deze variant zal in beperkte mate worden toegepast: **intensieve controle**.

Opvolging overtredingen

One strike out	Two strikes out
– Ongeoorloofde afwezigheid van meer dan een ½ uur	– Ongeoorloofde afwezigheid van een ½ uur of minder
– Betreden verboden gebied	– Niet betreden/ontijdig verlaten geboden gebied
– Gebruik van hard drugs	
– Fysiek geweld	– Verbaal geweld
– Sabotage apparatuur	
– Overtreden bijzondere voorwaarde	– Niet houden aan aanwijzingen reclassering
– Recidive	
– Bij level 3 niet verschijnen bij face to face contact	– Bij level 2 niet verschijnen bij face to face contact

Procedure

Indien de dader/verdachte bij Reclassering Nederland bekend is, is een snelle start mogelijk. Een (advies)rapportage wordt opgesteld door Reclassering Nederland na een justitiële opdracht. Er volgt een rapportage na een goede afloop of tussentijds na een geconstateerde overtreding. De (advies)rapportage bestaat onder andere uit:

- Resultaten van diagnostiek en risicotaxatie;
- Resultaat van een(huis)bezoek aan dader/verdachte door de reclasseringswerker;
- Positief advies voor Elektronische Controle: laag, gemiddeld of hoog risico;
- Negatief advies voor Elektronische Controle: niet toepasbaar of zeer hoog risico.

Bij een geconstateerde overtreding vindt mondeling overleg plaats met de verantwoordelijke opdrachtgever, het openbaar ministerie (OM). De uitkomst van dit mondelinge overleg wordt schriftelijk door Reclassering Nederland bevestigd. Bij een advies tot beëindiging van de Elektronische Controle is het OM verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen. Deze leiden ertoe dat de dader/verdachte wordt ingesloten/voorgeleid, door de politie wordt opgespoord en gearresteerd, of dat het toezicht wordt voortgezet.

Uitgave: oktober 2008

Elektronische Controle met GPS, Uitgave: Reclassering Nederland, oktober 2008, Productie: Media & Communicatie

Bijlage 12 Schema's

Schema 1 Inzet controlemiddelen naar aanleiding van het bestuderen van toezichtsevaluaties*

Controlemiddelen	Aantal keer ingezet	Totaal ingezet in %
Werkgever	9	6%
Huisbezoek	7	4%
Elektronisch toezicht	2	1%
Politie	22	14%
Netwerk	52	32%
Casusoverleggen	4	2%
Behandelaars	65	40%
Overleg met scholen	2	1%
Urinecontrole	0	0%
Ziektecontrole	0	0%
Bureaudoocumentatie	0	0%
Totaal	163	100%

*In dit overzicht is het controlemiddel 'gesprekken met cliënt' niet meegenomen omdat deze bij elk toezicht wordt toegepast.

Schema 2 Inzet controlemiddelen naar aanleiding van de resultaten uit de enquête*

Controlemiddel	Aantal keer ingezet	Totaal ingezet in %
Werkgever	4	12%
Huisbezoek	3	9%
Elektronisch toezicht	2	6%
Politie	5	15%
Netwerk	6	19%
Casusoverleggen	3	9%
Behandelaars	5	15%
Overleg met scholen	1	3%
Urinecontrole	2	6%
Ziektecontrole	0	0%
Bureaudoocumentatie	2	6%
Totaal	33	100%

*In dit overzicht is het controlemiddel 'gesprekken met cliënt' niet meegenomen omdat deze bij elk toezicht wordt toegepast.

Schema 3 Aanbevelingen naar aanleiding van de enquête

Controlemiddel	Aantal keer aanbevolen	Totaal aanbevolen in %
GPS	4	27%
Urinecontrole	2	13%
Huisbezoek	1	7%
Opvragen gegevens zonder toestemming van cliënt	3	20%
Doorzoeken computer cliënt	1	7%
Lekencontrole	2	13%
Overleg met politie en justitie	2	13%
Totaal	15	100%